

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de huur van hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbedieningen voor personen met een snel degeneratieve aandoening.

Principiële goedkeuring

Bijlagen:

- ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de huur van hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbedieningen voor personen met een snel degeneratieve aandoening;
- het advies van de Inspectie van Financiën van 14 september 2018;
- het begrotingsakkoord dd 29 oktober 2018.

1. AANLEIDING EN INHOUD

1.1 Aanleiding

De noodzaak voor dit besluit komt voort uit een aanpassing van het aanbod van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) om hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening via een huursysteem ter beschikking te stellen aan personen met een snel degeneratieve aandoening (SDA) i.p.v. via een tegemoetkoming in de aankoop.

N.a.v. de bevoegdheidsoverdracht van de mobiliteitshulpmiddelen naar Vlaamse Sociale Bescherming (VSB) werd er gekozen om voor personen met een SDA te werken via een huursysteem voor een beperkt aantal mobiliteitshulpmiddelen (conceptnota mobiliteitshulpmiddelen). Door het huursysteem wordt flexibel aan de snel evoluerende noden van de patiënt met een SDA tegemoet gekomen. De invoering van de nieuwe regeling is voorzien op 1 januari 2019.

Personen met een SDA hebben naast mobiliteitsoplossingen meestal ook snel en opeenvolgend verschillende andere hulpmiddelen nodig. Door de snelle evolutie van de aandoening kunnen deze hulpmiddelen meestal niet gedurende de volledige voorziene gebruiksduur ingezet worden. Vaak zijn er ook opeenvolgend complexere modellen van hetzelfde soort hulpmiddel nodig. Daarom wil ook het VAPH vanaf 1 januari 2019 een beperkt aantal hulpmiddelen via een huursysteem aanbieden.

Voorliggend besluit heeft als doelstelling om een wettelijk kader te voorzien om een selectie van hulpmiddelen ter beschikking te stellen via huur i.p.v. aankoop voor personen met een SDA. Het hulpmiddel moet na aanmelding en indicatiestelling binnen enkele weken ter beschikking kunnen zijn van de betrokkene en na een herindicatie ingewisseld kunnen worden voor een hulpmiddel dat op dat ogenblik beter aangepast is aan de veranderende noden.

1.2 Inhoud

Algemeen

Personen met een SDA vormen een kleine groep binnen de doelgroep van het VAPH, 50 - 75 nieuwe personen per jaar die gemiddeld 3 jaar gebruik maken van hulpmiddelen. Vaak kunnen die hulpmiddelen slechts enkele maanden gebruikt worden omdat de persoon overleden is of omdat zijn ziektebeeld zodanig veranderd is dat het hulpmiddel niet meer voldoet. Door de specifieke vereisten van de doelgroep is het aangewezen om een alternatief te voorzien voor de aankoop van hulpmiddelen.

Omdat er bij de bevoegdheidsoverdracht van mobiliteitshulpmiddelen door de VSB voor gekozen is om mobiliteitshulpmiddelen voor personen met een SDA te verhuren, kiest het VAPH ervoor om voor hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening te werken met een huurprocedure die gelijk loopt met die van de verhuur van mobiliteitshulpmiddelen voor personen met een SDA van de VSB. Zo wordt er gewerkt met dezelfde doelgroep, dezelfde speciaal erkende indicatiestellers en dezelfde erkende verstrekkers en gelden zoveel mogelijk dezelfde afspraken. Net zoals de VSB, betaalt het VAPH de huur voor de VAPH-hulpmiddelen rechtstreeks aan de erkende verstrekkers.

Gezien de specificiteit van de doelgroep en de aangetoonde nood aan de hulpmiddelen kan het VAPH de personen met een SDA, op basis van de indicatiestelling, automatisch erkennen als persoon met een handicap. A priori worden enkel de administratieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan om ondersteuning te krijgen van het VAPH gecontroleerd.

Er worden steekproefsgewijze, a posteriori controles en intervisiemomenten voorzien.

Procedure

De procedure voor de huur voor hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening of omgevingsbediening verloopt in zijn eenvoudigste vorm als volgt:

- Om een toewijzing te kunnen krijgen voor de huur van hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening of omgevingsbediening moet een persoon met SDA zich wenden tot een Gespecialiseerd Multidisciplinair Team (gMDT) voor SDA.
- Het gMDT voor SDA informeert de persoon met SDA over de huurprocedure, adviseert de noodzakelijke hulpmiddelen en huurpakketten en legt uit hoe de hulpmiddelen kunnen verkregen worden.
- Het gMDT voor SDA stelt een adviesrapport op voor de geïndiceerde huurpakketten. Dat adviesrapport wordt samen met een aanvraagformulier doorgestuurd naar het VAPH. De persoon met een SDA krijgt een kopie van het adviesrapport.
- Het VAPH controleert de administratieve voorwaarden en deelt zijn beslissing mee aan de persoon met SDA en het gMDT voor SDA.
- De persoon met SDA moet na een positieve beslissing van het VAPH een verstrekker contacteren voor de verhuur van de geïndiceerde huurpakketten.
- Bij de aflevering en installatie van de hulpmiddelen ondertekenen de verstrekker en de persoon met SDA een huurovereenkomst. Een kopie van de huurovereenkomst wordt door de verstrekker aan het VAPH bezorgd.
- De maandelijkse huur wordt door het VAPH rechtstreeks aan de verstrekker betaald na een positieve beslissing en na ontvangst van de huurovereenkomst en de maandelijkse factuur.

De procedure wordt aangepast als de persoon met SDA minderjarig is en nog geen typemodule IMB (individuele materiële bijstand) heeft gekregen van jongerenwelzijn. In dit geval meldt het gMDT voor SDA de minderjarige aan bij de toegangspoort integrale jeugdhulp.

Als het gMDT voor SDA vaststelt dat de hulpmiddelen die in de huurpakketten voorzien zijn niet volstaan om tegemoet te komen aan de noden van de persoon met SDA, dan wordt het dossier voorgelegd aan de BBC. De BBC kan beslissen tot een tussenkomst in de kosten van aankoop of een huurforfait.

Doelgroep

Na overleg met de VSB en specialisten uit het werkveld werden de volgende aandoeningen beschouwd als snel degeneratieve aandoeningen voor SDA huur:

1. amyotrofe lateraalsclerose
2. primaire lateraalsclerose
3. progressieve spinale musculaire atrofie
4. multisysteematrofie

Personen met andere neuromusculaire aandoeningen kunnen op advies van een gMDT voor SDA gelijkgesteld worden met een SDA mits aan volgende voorwaarden is voldaan:

1° er is minimaal voldaan aan één van de volgende voorwaarden:

- a) er is minimaal een matige communicatieve beperking wat betreft spreken. Er is bovendien een snelle en onomkeerbare achteruitgang van de spraakfunctie te verwachten, met een evolutie naar niet verstaanbaar spreken;
- b) er is minimaal een matig functieverlies in beide bovenste ledematen wat betreft manipuleren en gebruiken van arm en hand in functie van computerbediening. Er is bovendien een snelle en onomkeerbare achteruitgang van de functie van de bovenste ledematen te verwachten, met een evolutie naar de onmogelijkheid om zonder hulpmiddelen of aanpassingen de computer te bedienen;
- c) er is minimaal een matig functieverlies in beide bovenste ledematen wat betreft manipuleren en gebruiken van arm en hand in functie van bediening van toestellen in de omgeving. Er is bovendien een snelle en onomkeerbare achteruitgang van de functie van de bovenste ledematen te verwachten, met een evolutie naar de onmogelijkheid om zonder hulpmiddelen of aanpassingen toestellen in de omgeving te bedienen;

2° door de snelle evolutie van de aandoening zal de persoon snel en in voorkomend geval opeenvolgend verschillende aangepaste hulpmiddelen nodig hebben, waardoor die hulpmiddelen niet voor hun voorziene levensduur kunnen ingezet worden.

Om in aanmerking te komen voor tussenkomst van het VAPH moet de betrokkene jonger zijn dan 65 jaar op het moment dat hij voor de eerste keer ondersteuning vraagt aan het VAPH en voldoen aan de verblijfsvoorwaarden.

De grootte van de doelgroep van personen met een SDA die in aanmerking komen voor de huurprocedure voor hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening wordt geschat op maximum 150 personen per jaar (gebaseerd op cijfers van het Belgian Neuromuscular Disease Registry (BNMDR)):

- Lijst van aandoeningen SDA: 125-tal personen (50-tal nieuwe personen per jaar die gemiddeld 2,5 jaar gebruik maken van huur SDA/VAPH);
- Restgroep van andere neuromusculaire aandoeningen: 25-tal personen.

Huurpakketten en maandelijkse huurforfaits

De huurprocedure VAPH wordt voorzien voor hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening. Deze hulpmiddelen zijn doorgaans zeer dure, hoogtechnologische producten en zijn vaak geïntegreerd in de rolstoelbesturing of worden op de rolstoel gemonteerd. Deze hulpmiddelen apart zien van de verhuur van

mobiliteitshulpmiddelen van de VSB is quasi onmogelijk.

De verhuurde hulpmiddelen zijn geen losstaande toestellen, maar hulpmiddelenpakketten die bestaan uit een basishulpmiddel en de nodige aanvullingen zoals bedieningsschakelaars, statieven en houders.

De tegemoetkoming voor hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening voor personen met een SDA wordt voorzien onder de vorm van een huurforfait voor een huurpakket.

Er worden tien huurpakketten voorzien. Bij elk huurpakket hoort een hulpmiddelenfiche waarin wordt aangegeven welke hulpmiddelen deel uitmaken van het huurpakket, welke functionaliteit de oplossing moet bieden, voor welke specifieke groep van personen met een snel degeneratieve aandoening het huurpakket is bedoeld en met welke andere huurpakketten of hulpmiddelen opgenomen in de referentielijst de huurpakketten niet kunnen worden gecumuleerd.

De lijst van de huurpakketten en bijhorende huurforfaits en de inhoud van de hulpmiddelenfiches worden als bijlagen bij het besluit gevoegd.

Het maandelijks huurforfait is gebaseerd op de kostprijs van de hulpmiddelen in het pakket, alle nodige bijhorigheden en de te leveren diensten en de totale gebruiksduur van de hulpmiddelen. De vergoeding voor een huurpakket is dus inclusief testen, montage, indienststelling, helpdesk, herstelling, terugname, desinfectie, reconditionering, aanpassingen aan huis en ook de verplaatsingskosten. De kostprijs van de hulpmiddelen is gebaseerd op de huidige refertebedragen en de tegemoetkomingen gegeven door de bijzondere bijstandscommissie (BBC). De verwachte gemiddelde gebruiksduur van de verschillende huurpakketten werd bepaald aan de hand van typetrajecten die samen met de NMRC's werden opgesteld voor de verschillende huurpakketten en voor de verschillende uitingsvormen van ALS (bulbair, spinaal OL en spinaal BL).

Voor de opstartmaand waarin zeer arbeidsintensieve individuele programmatie en maatwerk aanpassingen aan huis nodig zijn, wordt een beduidend hoger forfait voorzien.

Een cumul of combinatie van een aantal huurpakketten is mogelijk.

Huurpakketten	Huurforfait eerste maand (euro)	Huurforfait tweede en volgende maanden (euro)
Huur communicatie type 1	250,00	53,44
Huur communicatie type 2	500,00	125,24
Huur computerbediening type 1	250,00	47,68
Huur computerbediening type 2	750,00	135,56
Huur omgevingsbediening type 1	250,00	57,50
Huur omgevingsbediening type 2	790,65	185,86
Huur all-in type 1	1.287,94	506,72
Huur all-in type 2	1.810,85	595,48
Huur montage type 1	71,60	71,60
Huur montage type 2	173,05	173,05

Combinatie huurforfaits met IMB-koophulpmiddelen

Personen met een SDA moeten voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening verplicht gebruik maken van het huursysteem. Aankoop van oplossingen voor diezelfde activiteiten is dus niet mogelijk. Praktisch betekent dit dat personen met een SDA geen tegemoetkoming kunnen krijgen voor de aankoop van een hulpmiddel uit:

- alle rubrieken onder aanvulling/vervanging stem en spraak
- alle rubrieken onder aanvulling en vervanging bovenste ledematen, domein 3 communicatie
- alle rubrieken onder vervanging bovenste ledematen, domein 1 - Aanvullende uitrusting bij de woning, de rubrieken onder Omgevingsbedieningsapparatuur

Alle andere rubrieken uit de refertelijst zijn wel combineerbaar met de huurpakketten voor personen met een SDA. Voor die hulpmiddelen (bijv. een verzorgingsbed) moet de betrokkene een aanvraag doen via de gewone procedure.

Uitzonderlijk BBC

Als duidelijk kan aangetoond worden dat de gebruiker niet kan geholpen worden met een oplossing uit het huursysteem, kan er een aanvraag tot 'tegemeetkoming in de aankoop of huur' voor een alternatieve oplossing worden ingediend. Die aanvraag moet door het gMDT voor SDA zeer grondig gemotiveerd worden in het adviesrapport.

De uitzonderingsprocedure kan enkel worden aangevraagd als de functionele beperkingen en de noodzakelijke individuele technische oplossing uitzonderlijk zijn. Er moet duidelijk aangetoond zijn waarom de huurpakketten niet voldoen.

Een goed gemotiveerde aanvraag zal voorgelegd worden aan de BBC. De BBC kan een tegemoetkoming voor huur of voor aankoop toekennen.

Aanvraag

De aanvraag voor een tegemoetkoming voor hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening of omgevingsbediening voor personen met een SDA personen omvat een aanvraagformulier en een adviesrapport dat wordt opgemaakt door een gMDT voor SDA.

Met het aanvraagformulier geeft de persoon met een SDA zijn gegevens door aan het VAPH en vraagt hij een tegemoetkoming.

In het adviesrapport geeft het gMDT voor SDA informatie over de aandoening, de geïndiceerde huurpakketten en, als vastgesteld wordt dat geen enkel huurpakket voldoet, een alternatieve oplossing en een motivatie waarom er voor die oplossing gekozen werd. Het aanvraagformulier en het adviesrapport worden door het gespecialiseerd MDT elektronisch doorgestuurd naar het VAPH.

Voor minderjarigen die van Jongerenwelzijn nog geen typemodule IMB hebben toegewezen gekregen stuurt het gMDT voor SDA het aanvraagformulier naar de toegangspoort.

Het agentschap kan het model van het adviesrapport bepalen.

Toewijzing

Gezien de specificiteit van de doelgroep en de aangetoonde nood aan de hulpmiddelen kan het VAPH de meerderjarige personen met een SDA, op basis van de indicatiestelling,

automatisch erkennen als persoon met een handicap, op voorwaarde dat zij voldoen aan de administratieve voorwaarden van leeftijd en verblijf.

Aangezien er gewerkt wordt met gMDT's voor SDA als gemachtigde indicatiestellers kan het VAPH de door hen geïndiceerde huurforfaits toekennen zonder voorafgaande controle.

In geval er een hulpmiddel buiten de huurpakketten wordt geïndiceerd, beslist de BBC over de toekenning van een tussenkomst. De BBC kan een tegemoetkoming voor huur of voor aankoop toekennen.

Het agentschap deelt de beslissing tot toewijzing of weigering van een tegemoetkoming mee aan de aanvrager en aan het gMDT voor SDA.

Aflevering

De verstrekker moet hulpmiddelen afleveren die deel uitmaken van het huurpakket dat werd geïndiceerd in het adviesrapport. Als hij vaststelt dat het pakket niet meer adequaat is moet hij contact opnemen met het gMDT voor SDA en kan het team de indicatie aanpassen.

Indicatiestelling en erkende indicatiestellers voor SDA-huurpakketten

De indicatiestelling van huurhulpmiddelen voor personen met een SDA wordt toegewezen aan speciaal erkende gMDT's voor SDA, die door de VSB gespecialiseerde rolstoeladviesteams worden genoemd en die samenvallen met VAPH-MDT's verbonden aan NMRC's.

De initiële erkenning van de gMDT's voor SDA gebeurt van rechtswege. Om erkend te blijven moeten ze een basisopleiding voor de indicatiestelling van de huurpakketten volgen wanneer het VAPH deze organiseert en naar de intervisiemomenten komen die maximaal twee keer per jaar georganiseerd worden.

Voor de indicatiestelling en het opstellen en indienen van een adviesrapport voor SDA-huurpakketten, krijgt het gMDT voor SDA dezelfde vergoeding als voor het adviseren van hulpmiddelen en het opstellen en indienen van een adviesrapport IMB in de koopprocedure. Deze vergoeding bedraagt momenteel 335 euro.

Verhuur en erkende verstrekkers voor SDA-huurpakketten

De verhuur van SDA-huurpakketten zal toegewezen worden aan verstrekkers die deskundigheid hebben over de doelgroep, over mobiliteitshulpmiddelen én over de hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening. Deze verstrekkers zullen specifiek door de VSB erkend worden als ze aantonen dat deze deskundigheid zelf hebben, of dat de onderneming waarvoor zij werken deze deskundigheid in huis heeft, of dat zij participeren in een samenwerkingsverband waarin deze deskundigheid aanwezig is bij de partners.

De verstrekkers die door de VSB erkend zijn, worden van rechtswege ook gemachtigd als verhuurder van huurpakketten SDA voor het VAPH.

In praktijk kunnen de activiteiten in het kader van de huur van hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening uitgevoerd worden door de verstrekker zelf, de onderneming waarvoor hij werkt, de onderneming waarmee hij samenwerkt. Bij het uitvoeren van deze activiteiten moet de verstrekker, de onderneming waarvoor hij werkt en/of de onderneming waarmee hij samenwerkt aan een onderstaande voorwaarden voldoen:

- 1° op elk moment over voldoende hulpmiddelen, onderdelen, aanpassingen, installaties en gereedschap beschikken om de verhuur, aanpassingen, onderhoud en kleine herstellingen uit te voeren;

- 2° de hulpmiddelen hygiënisch en technisch in orde afleveren;
- 3° een huurovereenkomst afsluiten conform artikel 7 en daarbij gebruik maken van de modelhuurovereenkomst die door het agentschap is vastgesteld;
- 4° hulpmiddelen afleveren in overeenstemming met de indicatiestelling die is opgenomen in het adviesrapport, vermeld in artikel 4, §1, derde lid, en in voorkomend geval deze hulpmiddelen aanpassen in functie van de individuele behoeften en functionele mogelijkheden van de betrokken persoon met een snel degeneratieve aandoening;
- 5° huurpakketten afleveren die voldoen aan de voorwaarden, vermeld in de hulpmiddelenfiche die van toepassing is voor het huurpakket;
- 6° binnen het geïndiceerde huurpakket de meest adequate oplossing die voldoet aan de functionele noden van de betrokken persoon met een snel degeneratieve aandoening afleveren;
- 7° de hulpmiddelen herstellen of voorzien in een vervangtoestel binnen de vijf werkdagen na melding van het probleem;
- 8° als de functionele mogelijkheden van de persoon met een snel degeneratieve aandoening wijzigen, de afgeleverde hulpmiddelen aanpassen of vervangen door andere hulpmiddelen, die zijn voorzien in het huurpakket waarvoor een huurforfait, als vermeld in de tabel die als bijlage 1 bij dit besluit is gevoegd, is toegewezen, binnen een termijn van twintig werkdagen na de vraag tot aanpassing;
- 9° aan de persoon met een snel degeneratieve aandoening alle aanwijzingen betreffende het gebruik van de hulpmiddelen verstrekken. Dit houdt in dat bij de aflevering:
 - a) het gebruik van de hulpmiddelen voldoende gedemonstreerd is aan de persoon met een snel degeneratieve aandoening en in voorkomend geval, ook aan de begeleiders om een correct gebruik te garanderen;
 - b) het dagelijks gebruiksklaar maken en het verplaatsen van het hulpmiddel tussen het bed of de zetel en de rolstoel voldoende gedemonstreerd is aan de persoon met een snel degeneratieve aandoening en in voorkomend ook aan de begeleiders om een correct gebruik te garanderen;
 - c) alle nodige afspraken gemaakt zijn met de persoon met een snel degeneratieve aandoening en in voorkomend geval de begeleiders om een blijvend correct gebruik te garanderen;
- 10° als de gepaste hulpmiddelen niet kunnen afgeleverd worden of de continuïteit van de service niet kan gegarandeerd worden, de aanvrager hiervan schriftelijk verwittigen en binnen de vijf werkdagen een andere verstrekker aanduiden die zich engageert om de gepaste hulpmiddelen af te leveren of aan te passen;
- 11° de ophaling en de reconditionering uitvoeren;
- 12° beschikken over een helpdesk tijdens de kantooruren;
- 13° voorzorgen nemen om het hulpmiddel te kunnen beveiligen tegen diefstal;
- 14° beschikken over een registratiesysteem waarin per hulpmiddel navolgende gegevens worden bijgehouden gedurende een periode van minimaal tien jaar:
 - a) het serienummer;
 - b) de productiedatum;
 - c) de identificatie van de gebruiker;
 - d) datum waarop de aanvrager zich heeft aangemeld;
 - e) de huurovereenkomst;
 - f) begin- en einddatum van het gebruik bij door een bepaalde persoon met een snel degeneratieve aandoening;
 - g) de datum van melding van een defect, de aard van het defect, de herstel- of vervangkosten, de datum van uitvoering van de herstelling of van aflevering van een vervanghulpmiddel;
 - h) de datum van de melding van de nood aan aanpassingen en de datum van de realisatie van de aanpassingen;
 - i) de datum waarop de hulpmiddelen uit het verhuursysteem worden gehaald.
- 15° voor de kosten die worden gedekt door het huurforfait mag geen extra vergoeding aangerekend worden aan de aanvrager;
- 16° de hulpmiddelen afleveren binnen de twintig werkdagen na de dag waarop de aanvrager zich heeft aangemeld bij de verstrekker.

A posteriori controles en handhaving

De controles op de indicatiestelling zijn dezelfde als deze voor de gMDT's IMB.

Op de verhuur van hulpmiddelen worden a posteriori controles voorzien door de afdeling Zorginspectie van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en het VAPH. Zorginspectie controleert of de verstrekker of de onderneming waarvoor hij werkt of de onderneming waarmee hij samenwerkt, zijn verplichtingen nakomt:

- respecteert hij de voorziene levertermijnen?
- neemt hij contact op met de indicatiesteller als hij bij levering vaststelt dat het geïndiceerde pakket niet meer adequaat is?
- worden de hulpmiddelen geleverd die geïndiceerd werden?
- heeft hij een registratiesysteem?
- ...

Als de verstrekker niet aan zijn verplichtingen voldoet, dan volgen er maatregelen voor handhaving. Deze zijn zoveel mogelijk dezelfde als deze voor de verhuur van mobiliteitshulpmiddelen bij SDA van de VSB:

- bij een eerste vaststelling dat er in het kader van meerdere huurovereenkomsten niet aan de voorwaarden werd voldaan, wordt de verstrekker geïnformeerd;
- als bij een volgende controle opnieuw wordt vastgesteld dat er in het kader van meerdere huurovereenkomsten niet aan de voorwaarden is voldaan, dan moet de verstrekker binnen een door het VAPH bepaalde termijn een remediëringsplan opstellen dat minimaal de door het VAPH gevraagde maatregelen omvat;
- als het remediëringsplan niet tijdig wordt aangeleverd of als binnen de twee jaar na het aanleveren van het remediëringsplan opnieuw problemen worden vastgesteld, dan kan een administratieve geldboete opgelegd worden;
- als binnen twee jaar na de geldboete opnieuw gebreken worden vastgesteld dan kan de verstrekker geschorst worden of kan zijn machtiging worden ingetrokken.

De schorsing of intrekking van de machtiging wordt in eerste instantie uitgeschreven als een voornemen waartegen de verstrekker binnen de twee maanden een bezwaarschrift kan indienen. Als er geen bezwaarschrift wordt ingediend, dan wordt de schorsing of de intrekking van de machtiging bevestigd in een aangetekende brief.

Overgangsmaatregelen

Personen met een SDA die al een hulpmiddel voor communicatie, computerbediening of omgevingsbediening toegewezen en aangekocht hebben volgens de huidige IMB-regelgeving kunnen beroep doen op de huurpakketten SDA als duidelijk aangetoond wordt dat de aangekochte hulpmiddelen niet meer adequaat zijn.

Personen met een SDA die een aanvraag voor een hulpmiddel voor communicatie, computerbediening of omgevingsbediening hebben ingediend, maar het hulpmiddel nog niet hebben aangekocht, mogen kiezen of ze de aankoopprocedure verder zetten of overstappen naar de huurprocedure.

2. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

HOOFDSTUK 1: DEFINITIES

Artikel 1 omvat de nodige definities voor een goed begrip van het besluit. Waar mogelijk zijn de definities gelijk aan de definities opgenomen in het VSB-besluit.

HOOFDSTUK 2: DOELGROEP

Artikel 2 definieert de doelgroep van personen met een snel degeneratieve aandoening waarop het besluit van toepassing is. De doelgroep is vergelijkbaar met deze die de VSB

hanteert voor de huur van mobiliteitshulpmiddelen voor personen met een SDA.

HOOFDSTUK 3: HUUR VAN HULPMIDDELEN VOOR COMMUNICATIE, COMPUTERBEDIENING EN OMGEVINGSBEDIENING

Artikel 3

§1 definieert de huurpakketten en bijhorende huurforfaits en regelt cumul met tegemoetkomingen voor IMB-koop hulpmiddelen volgens het IMB-besluit.

§2 voorziet in de mogelijkheid om een alternatieve tegemoetkoming toe te kennen in het geval er uitzonderlijk geen enkel van de huurpakketten voldoet.

HOOFDSTUK 4 DE AANVRAAG

Artikel 4

§1 regelt dat de aanvraag voor een tegemoetkoming voor hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening voor personen met een SDA moet gebeuren via een aanvraagformulier, vergezeld van een adviesrapport opgesteld door een gMDT voor SDA.

Het artikel specificeert verder de inhoud van het aanvraagformulier en van het adviesrapport.

§2 regelt de aanvraag voor minderjarigen die nog geen typemodule individuele materiële bijstand toegewezen hebben gekregen.

Artikel 5 regelt de toewijzing of weigering van een tegemoetkoming voor hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening voor personen met een SDA.

HOOFDSTUK 5 AFLEVERING VAN HULPMIDDELEN IN HET KADER VAN HUUR

Artikel 6 regelt de aflevering van huurhulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening voor personen met een SDA en de procedure die moet gevolgd worden als bij aflevering wordt vastgesteld dat de door het gMDT voor SDA geïndiceerde hulpmiddelen door de evolutie van de aandoening niet meer adequaat zijn.

HOOFDSTUK 6 HUUROVEREENKOMST

Artikel 7 eist dat de verstrekker en de persoon met een SDA bij aflevering van huurhulpmiddelen een huurovereenkomst van onbepaalde duur afsluiten.

Het artikel bepaalt verder de verplichtingen voor de verstrekker en voor de persoon met een SDA die in de huurovereenkomst moeten opgenomen zijn. Het artikel bepaalt eveneens de bepaling van de restwaarde van het hulpmiddel.

Het model van huurovereenkomst wordt door het VAPH bepaald.

Artikel 8 regelt de mogelijkheid voor de verstrekker om een waarborg aan te rekenen die enkel kan gebruikt worden in geval van ernstig nalatigheid van de gebruiker of zijn begeleiders of vervreemding door de gebruiker.

Artikel 9 regelt de mogelijkheid om een einde te maken aan de huurovereenkomst, zowel door de persoon met een SDA als door de verstrekker van hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening.

§1 regelt het beëindigen van de huurovereenkomst op initiatief van een van de partijen.

§2 regelt de beëindiging van de huurovereenkomst van rechtswege.

Een voorbeeld van beëindiging van rechtswegen onder punt 2° is een persoon die zich in comateuze toestand bevindt en daardoor geen nood heeft aan hulpmiddelen voor communicatie, computer- en omgevingsbediening.

§ 3 regelt wat er moet gebeuren als een hulpmiddel wordt vervangen omdat het economisch niet meer te herstellen is

HOOFDSTUK 7 BETALING VAN HUURFORFAITS EN VAN EEN TUSSENKOMST IN DE KOSTEN VAN AANKOOP VAN EEN HULPMIDDEL

Artikel 10

§1 regelt dat de huurforfaits worden betaald aan verhuurder

§2 legt de elementen vast die de maandelijkse factuur moet bevatten alsook de termijn en de wijze van indienen.

§3 legt de termijnen van uitbetalen vast en voorziet een compensatie in geval van overlijden van de betrokken persoon tussen de eerste aanmelding met het adviesrapport en de aflevering van het hulpmiddelen.

Artikel 11 regelt de uitbetaling als de bijzondere bijstandsc commissie een tussenkomst toekent in de kosten van aankoop van hulpmiddelen.

HOOFDSTUK 8 GESPECIALISEERDE TEAMS VOOR SNEL DEGENERATIEVE AANDOENINGEN

Artikel 12

§1 regelt de erkenning van de gespecialiseerde multidisciplinaire teams voor snel degeneratieve aandoeningen.

§2 legt vast waaraan deze teams moeten voldoen om erkend te blijven.

Artikel 13 regelt de termijnen waarbinnen de indicatiestelling moet gebeuren, wat de indicatiestelling precies inhoudt en de mogelijkheid voor het team om bijkomende info op te vragen bij de persoon met een snel degeneratieve aandoening of bij derden.

Artikel 14 regelt de vergoeding voor de indicatiestelling en het opstellen en indienen van een adviesrapport voor SDA-huurpakketten.

Artikel 15 regelt de controle op de indicatiestellers. Deze is dezelfde als de controle op de gespecialiseerde MDT's IMB.

HOOFDSTUK 9 VERSTREKKERS

Artikel 16 regelt de erkenning van verstrekkers die hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening mogen verhuren aan personen met een SDA.

Artikel 17 regelt de voorwaarden waaraan de verstrekker moet voldoen in het kader van de verhuring van hulpmiddelen op het vlak van communicatie, computerbediening en omgevingsbediening.

Dit artikel regelt eveneens de termijnen waarbinnen de verstrekker de hulpmiddelen moet afleveren.

Artikel 18 regelt de controle van de voorwaarden waaraan de verstrekkers moeten voldoen.

Artikel 19 tem 23 regelen de maatregelen en sancties die genomen worden als vastgesteld wordt dat de verstrekker niet aan de voorwaarden voldoet. Het artikel regelt eveneens de bezwaarmogelijkheden van de verstrekker.

HOOFDSTUK 10 WIJZIGINGSBEPALINGEN EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 24 regelt de aanpassingen aan besluit van de Vlaamse Regering van 21 februari 2014 betreffende de integrale jeugdhulp nodig voor de invoering van dit besluit.

Artikel 25 regelt de tegemoetkoming voor de huur van hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening voor personen met een SDA die al een hulpmiddel voor communicatie, computerbediening of omgevingsbediening aankochten conform het IMB-besluit (besluit van 13 juli 2001) of die conform het IMB besluit een toewijzing hebben gekregen voor de aankoop van een hulpmiddel voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening, maar het nog niet aankochten.

Artikel 26 legt de inwerkingtreding vast.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Vergoeding voor de indicatiestelling

Er zijn jaarlijks 75 nieuwe personen met een SDA die nood hebben aan hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening. Deze groep is verdeeld in 50 personen met een SDA uit de lijst van aandoeningen (vnl. personen met ALS) en 25 personen met een andere neuromusculaire aandoening (vnl. de ziekte van Duchenne in een eindfase).

We gaan ervan uit dat voor deze personen in de aankoopprocedure jaarlijks één indicatiestelling wordt uitbetaald. In de huurprocedure verwachten we gemiddeld twee indicatiestellingen per jaar.

Dit geeft een jaarlijkse meeruitgave van $75 \times 335,00 \text{ euro} = 25.125,00 \text{ euro}$. Deze uitgave kan opgevangen worden binnen de middelen die op de begroting zijn voorzien voor de vergoeding van multidisciplinaire teams.

Kosten voor de uitbetaling van de huurforfaits

Om de weerslag van het invoeren van huur voor personen met een SDA op het IMB-budget te bepalen, wordt het verschil berekend tussen de uitgaven als het huursysteem wordt ingevoerd en de uitgaven die voor personen met een SDA nodig zouden zijn als de huidige aankoopprocedure wordt behouden.

A. Geraamde uitgaven voor huurforfaits voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening voor personen met een SDA

In de huurprocedure krijgen personen met SDA hun hulpmiddelen ter beschikking gedurende de tijd dat ze die hulpmiddelen nodig hebben. De huur wordt betaald gedurende de tijd (maanden) dat het hulpmiddel gebruikt wordt.

Om het gebruik van de hulpmiddelen in te schatten, werden samen met de NMRC's typetrajecten opgesteld. In die typetrajecten wordt aangegeven welke huurpakketten achtereenvolgens, of eventueel tegelijk, gebruikt worden door personen die lijden aan de verschillende vormen van ALS (bulbair (30% van de ALS-patiënten), spinaal bovenste ledematen (30% van de ALS-patiënten) en spinaal onderste ledematen (40% van de ALS-patiënten)). Bij elk traject werd ingeschat hoeveel maanden de verschillende huurpakketten gebruikt worden door een persoon en hoeveel personen dat traject zullen doorlopen.

De verschillende typetrajecten zijn voorgesteld in tabel 1.

Zo verwachten we bijv. dat personen met bulbair ALS in traject 1, 9 maanden gebruik zullen maken van "Communicatie type 1" en daarna 12 maanden van "All-in type 2" in combinatie met een van de "montagepakketten". We schatten dat 7 personen met bulbair ALS dit traject zullen doorlopen.

Voor personen met een andere neuromusculaire aandoening werd een apart typetraject opgesteld. Zij zullen alleen gebruik maken van het huurpakket "all-in 2" en de bijhorende statieven uit "montage type 1".

Per traject kan per persoon met een SDA de totale kostprijs van de huur berekend worden door de maandelijkse kostprijs van het huurpakket te vermenigvuldigen met het aantal maanden dat het pakket zal gehuurd worden en door vervolgens de som te maken over alle huurpakketten die die persoon zal huren.

De totale kost van de huurprocedure wordt dan berekend door de kost per persoon per traject te vermenigvuldigen met het aantal personen in het traject en door vervolgens alle totalen per traject op te tellen. De tussenresultaten van de berekeningen zijn ook opgenomen in tabel 1.

De totale uitgave voor het huren van hulpmiddelenpakketten zal met bovenstaande veronderstellingen 637.814,23 euro bedragen.

Tabel 1: typetrajecten en berekening jaarlijkse uitgaven voor de huurforfaits

Trajecten, huurprijs en gebruiksduur												Aantal personen en totale kosten		
	Communicatie		Computer		Omgevings- bediening		All-in		Montage ¹		aantal personen/ traject	gemiddelde kost per persoon	totaal huur alle personen in traject	
	type 1	type 2	type 1	type 2	type 1	type 2	type 1	type 2	type 1	type 2				
Huurforfait	eerste maand	250,00	500,00	250,00	750,00	250,00	750,00	1.250,00	1.750,00	71,60	173,05			
	volgende maanden	53,44	125,24	47,68	135,56	57,50	145,21	468,78	534,63	71,60	173,05			
ALS bulbair	traject 1	9 mnd							12 mnd	12 mnd	12 mnd	7	10.506,55	73.545,85
	traject 2		9 mnd						12 mnd	12 mnd	12 mnd	4	11.330,95	45.323,80
	traject 3		4,5 mnd					4,5 mnd	12 mnd	16,5 mnd	16,5 mnd	2	14.379,30	28.758,59
	traject 4		21 mnd		12 mnd		12 mnd					2	8.081,07	16.162,14
spinaal BL	traject 1			12 mnd	15 mnd		27 mnd		9 mnd	9 mnd	9 mnd	7	16.720,95	117.046,62
	traject 2			12 mnd	24 mnd		36 mnd					8	11.938,11	95.504,88
spinaal OL	traject 1			15 mnd	3 mnd	18 mnd						5	3.166,14	15.830,70
	traject 2			15 mnd	1 mnd	18 mnd		2 mnd	2 mnd	2 mnd		5	5.546,00	27.730,00
	traject 3			15 mnd	3 mnd		18 mnd					5	5.888,91	29.444,55
	traject 4			15 mnd	1 mnd		18 mnd		2 mnd	2 mnd	2 mnd	5	8.268,77	41.343,85
Restgroep								7 mnd	7 mnd		25	5.884,93	147.123,25	
Totaal											75	7.794,64	637.814,23	

¹"Montage type 1" en "montage type 2" zijn beide aanvullingen op "all-in type 1" en "all-in type 2". Bij de berekeningen werd aangenomen dat de helft van ALS-patiënten in het traject "montage type 1" gebruiken en de andere helft "montage type 2". Voor de restgroep werd alleen "montage type 1" voorzien.

B. Geraamde uitgaven voor tegemoetkoming in de aankoop van hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening voor personen met een SDA

In de koopprocedure wordt er doorgaans maar tussengekomen voor één oplossing voor de een bepaalde activiteit. De meeste personen met een SDA kiezen daarom voor een oplossing die veel mogelijkheden biedt, aanpasbaar is en die dus zo lang mogelijk kan gebruikt worden. Bij het begin van de aandoening worden de mogelijkheden van de oplossing slechts in beperkte mate gebruikt. Bijvoorbeeld omdat de oplossing moeilijk kan meegenomen worden of omdat sommige functies van de oplossing zoals oogbesturing nog niet nodig zijn.

In de praktijk zullen personen met een SDA dezelfde hulpmiddelen aankopen als deze die voorzien zijn in het huurpakketten. Personen met een bulbaire ALS kiezen dan meestal voor de hulpmiddelen uit huurpakket all-in type 2 samen met de bijhorende montagesystemen uit het huurpakket montage type 1 of montage type 2. Personen met een spinale vorm van ALS hebben in het algemeen geen ernstige problemen met spreken en kiezen voor hulpmiddelen die ook zitten in de huurpakketten computer type 2 en omgevingsbediening type 1 of 2. Personen met een SDA uit de restgroep zullen dezelfde oplossingen kopen als deze die ze zouden huren nl. de hulpmiddelen uit het huurpakket all-in type 1 en montage type 1.

Tabel 2 geeft een overzicht van te verwachte aankopen en de kostprijs van de verschillende oplossingen.

De kostprijzen van de koopoplossingen zijn bepaald op basis van de refertebedragen van de verschillende onderdelen van de oplossing en op basis van de bijkomende tussenkomsten die door de BBC worden gegeven.

Uit het verleden stellen we vast dat niet alle personen met een SDA die een goedkeuring voor een tussenkomst gekregen hebben ook de hulpmiddelen aankopen. Bij deze doelgroep van personen met een SDA wordt gemiddeld 70 % van de aangevraagde hulpmiddelen effectief aangekocht.

Rekening houdend met bovenstaande elementen en met een berekeningswijze analoog aan deze voor de huur zou, bij aanhouden van een systeem voor de tussenkomst in de aankoop van hulpmiddelen, de totale uitgave voor de aankoop van hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbediening voor de doelgroep personen met een SDA voor 2019 663.419,62 euro bedragen.

Tabel 2: type trajecten en berekeningen jaarlijkse uitgaven in de aankoopprocedure

Trajecten, som refertebedragen of tussenkomsten BBC en gekozen oplossing											Aantal personen en totale kosten		
	Communicatie		Computer		Omgevings- bediening		All-in		Montage ¹		aantal personen/ traject	gemiddelde kost per persoon	totaal koop alle personen in traject
	type 1	type 2	type 1	type 2	type 1	type 2	type 1	type 2	type 1	type 2			
Som refertebedragen		1.940,78		2.558,30	1.600,00	4.730,00		13.391,26	1.970,50	3.959,72			
ALS bulbair traject 1								gekozen	gekozen	gekozen	7	16.356,37	114.494,59
traject 2								gekozen	gekozen	gekozen	4	16.356,37	65.425,48
traject 3								gekozen	gekozen	gekozen	2	16.356,37	32.712,74
traject 4		gekozen		gekozen		gekozen					2	9.229,08	18.458,16
spinaal BL traject 1								gekozen	gekozen	gekozen	7	16.356,37	114.494,59
traject 2				gekozen		gekozen					8	7.288,30	58.306,40
spinaal OL traject 1				gekozen	gekozen						5	4.158,30	20.791,50
traject 2				gekozen	gekozen						5	4.158,30	20.791,50
traject 3				gekozen		gekozen					5	7.288,30	36.441,50
traject 4								gekozen	gekozen	gekozen	5	16.356,37	81.781,85
Restgroep								gekozen	gekozen		25	15.361,76	384.044,00
Totaal (100% aankoop)											75	12.636,56	947.742,31
Totaal (70% aankoop)													663.419,62

¹"Montage type 1" en "montage type 2" zijn beide aanvullingen op "all-in type 1" en "all-in type 2". Bij de berekeningen werd aangenomen dat de helft van ALS-patiënten in het traject "montage type 1" gebruiken en de andere helft "montage type 2". Voor de restgroep werd alleen "montage type 1" voorzien.

C. Budgettaire impact van de huurformule.

koop (A)	huur (B)	impact (C) = (B) - (A)
663.419,62	637.814,23	-25.605,39

Het invoeren van de huurprocedure voor personen met SDA betekent voor de eerste twee jaar een minuitgave van 25.605,39 euro op het budget IMB.

Totale impact (bedragen in euro)

Aanpassing	Budgettaire impact
Vergoeding indicatiestelling (A)	25.125,00
IMB-huurforfaits (B)	-25.605,39

Inspectie van financiën bracht zijn positief advies uit op 14 september 2018.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 29 oktober 2018.

De Vlaamse minister van Begroting verleent zijn goedkeuring op voorwaarde dat:

- de budgettaire weerslag opgevangen wordt binnen de beschikbare budgettaire ruimte van het VAPH;
- dubbele subsidiëring m.b.t. het hulpmiddelenbeleid vanuit het VAPH enerzijds en de VSB anderzijds uitgesloten wordt.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorliggend ontwerpbesluit heeft geen weerslag op de lokale besturen.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het ontwerpbesluit heeft geen effect op de personeelsformatie noch op het personeelsbudget.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het ontwerpbesluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018/396 van 21 september 2018.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de huur van hulpmiddelen voor communicatie, computerbediening en omgevingsbedieningen voor personen met een snel degeneratieve aandoening;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten over het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering, vermeld in punt 1°, het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Jo VANDEURZEN
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin